

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΙΠ 1006)

Πληροφορίες μαθήματος:

Το μάθημα έχει εισαγωγικό χαρακτήρα και απευθύνεται σε φοιτητές/φοιτήτριες του τέταρτου εξαμήνου σπουδών. Παρέχει το βασικό πλαίσιο γνώσεων για την ιστορία και την ιστοριογραφία της νεοελληνικής μουσικής και λειτουργεί ως βάση και για άλλα μαθήματα του πεδίου Ιστορία-Πολιτισμός τα οποία προσφέρονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.

Πιο συγκεκριμένα, στο μάθημα εξετάζεται η πορεία της νεοελληνικής έντεχνης μουσικής από το 19ο αιώνα, δηλ. από σύστασης του νεοελληνικού κράτους, έως και τις μέρες μας. Δίνεται έμφαση στις σημαντικότερες φάσεις της, την Επτανησιακή Σχολή, τη μετάβαση στην αθηναϊκή μουσική ζωή και την Εθνική Σχολή αλλά και τους νεωτεριστές συνθέτες πριν το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, την άνοδο της γενιάς της μεταπολεμικής πρωτοπορίας (1950-1980), την εποχή του μεταμοντερνισμού (από τη δεκαετία του '80) καθώς και σε φαινόμενα του τέλους του 20ού και των αρχών του 21ου αιώνα.

Η πραγμάτευση του αντικειμένου λαμβάνει υπόψη τη ζεύξη και τις αλληλοεξαρτήσεις της μουσικής με ρεύματα κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά, πολιτισμικά, ιδεολογικά και τις εν γένει συνθήκες που καθορίζουν τη νεότερη ελληνική ιστορία και ειδικότερα τη νεοελληνική μουσική ιστοριογραφία. Το περιεχόμενο αφορά σε συνθέτες και έργα, σε ιστορικές φάσεις και αισθητικά ρεύματα, σε ζητήματα μουσικής ζωής και μουσικών θεσμών, καθώς και στις μεθόδους έρευνας, εξέτασης πηγών, συλλογής γνώσεων και πληροφορίας, αλλά και κριτικής αποτίμησης όλων των παραπάνω παραμέτρων.

Οι διαλέξεις στην τάξη διανθίζονται από πλούσιο οπτικό υλικό, ντοκουμέντα, μουσικές ακροάσεις και αναλύσεις έργων, ενώ οι φοιτητές/-τριες έρχονται σε συνεχή επαφή με τη διαρκώς εμπλουτιζόμενη βιβλιογραφία της νεοελληνικής μουσικής και εμβαθύνουν στη μεθοδολογία έρευνας της ιστοριογραφικής της καταγραφής.

Ως προς τη βιβλιογραφία, τα συγγράμματα και τις πηγές μελέτης για μάθημα, ο διδάσκων ενθαρρύνει σημαντικά την αναζήτηση πληροφοριών και υλικού όχι από μία μόνο πηγή (λ.χ. ένα και μοναδικό σύγγραμμα). Για το λόγο αυτό, σε κάθε μάθημα (αλλά και συνολικά για όλα τα μαθήματα στο τέλος) θα δίνονται αναλυτικές οδηγίες για αναζήτηση των ιστορικών ζητημάτων που εξετάζονται στο μάθημα σε διαφορετικές πηγές, οι οποίες καλύπτουν τα συγγράμματα, τις επιπλέον βοηθητικές πηγές στο E-learning, αλλά και ηλεκτρονικές πηγές προσβάσιμες σε όλους.

Επισημαίνεται, και πάλι, ότι το συγκεκριμένο μάθημα αποτελεί πεδίο βασικών γνώσεων επάνω στο αντικείμενο και θα πρέπει να προηγείται, στην παρακολούθηση και περάτωση από τους φοιτητές, μαθημάτων ειδικότερου περιεχομένου (επιλογής και σεμιναρίων) που αφορούν στη νεοελληνική μουσική και τα οποία επίσης προσφέρονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος, είτε από τον Γ. Σακαλλιέρο, είτε από άλλους διδάσκοντες/διδάσκουσες.

Σημαντική σημείωση για φοιτητές/-τριες παλαιότερων εξαμήνων που δεν έχουν περάσει το μάθημα:

Από το εαρινό εξάμηνο 2023-24 το μάθημα έχει αναθεωρηθεί εξ ολοκλήρου σε περιεχόμενο, ύλη, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία. Συνίσταται στους φοιτητές/-τριες παλαιότερων εξαμήνων, που δεν το έχουν περάσει ακόμη, να παρακολουθήσουν, δια ζώσης, ξανά το αναθεωρημένο μάθημα, να ακολουθούν και να ενημερώνονται από τις ανακοινώσεις στο Forum του μαθήματος, να μελετούν προσεκτικά το ανανεωμένο υλικό στο E-learning και να επικοινωνούν με τον διδάσκοντα (gsak@mus.auth.gr) όποτε κρίνουν σκόπιμο για ζητήματα του μαθήματος.

Διδακτικά Συγγράμματα (Εύδοξος):

Καίτη Ρωμανού. *Έντεχνη ελληνική μουσική στους νεότερους χρόνους*. Κουλτούρα: Αθήνα 2006.

Giorgos Sakallieros. *Dimitri Mitropoulos and His Works in the 1920s. The Introduction of Musical Modernism in Greece*. Athens: Hellenic Music Centre, 2016.

Γιώργος Σακαλλιέρος, *Όψεις του μουσικού μοντερνισμού στον ελληνικό 20ό αιώνα. Πρόσωπα, ρεύματα, έργα, θεσμοί*. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις, 2023. <http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-178> (ελεύθερα διαθέσιμο online).

[Αποσπάσματα από δύο πρώτα έντυπα συγγράμματα θα υπάρχουν διαθέσιμα στο E-learning του μαθήματος για τις ανάγκες των φοιτητών/-τριών].

Βοηθήματα:

Διαδικτυακή πλατφόρμα μαθήματος στο E-learning:

<https://elearning.auth.gr/course/view.php?id=5119>

- Εβδομαδιαίες αρουσιάσεις μαθήματος
- Αρχείο με εβδομαδιαία περίληψη μαθήματος, λέξεις/έννοιες κλειδιά, μουσικές ακροάσεις και αναζήτηση βιβλιογραφίας (θα ανεβαίνει στο Forum του μαθήματος 1-2 μέρες πριν την αντίστοιχη διάλεξη στην τάξη)
- Ηχητικό / οπτικοακουστικό υλικό (έργα Νεοελλήνων συνθετών).
- Παρτιτούρες
- Βιντεοδιαλέξεις διδάσκοντος
- Συλλογή βοηθητικής αρθρογραφίας
- Βασική βιβλιογραφία μαθήματος (για περαιτέρω μελέτη)
- Ιστότοποι για τη νεοελληνική μουσική.

Το μάθημα πραγματοποιείται κάθε Δευτέρα, ώρα 15.00-18.00, στην αίθουσα 10.

Πρώτο μάθημα, Δευτέρα 12 Φεβρουαρίου 2024.

Ο διδάσκων,
Γιώργος Σακαλλιέρος